

## TIEN VARRELTA.

„*Teosofinen päivä*“. Marrask. 2 p:nä pidettiin ympäri maata teosofisia kokouksia, jos mahdollista, samaan aikaan klo 7 i. p. Maaseudulla asuvat teosofian harrastajat olivat saapuneet lähimpään kaupunkiin, missä looshi oli järjestänyt ohjelma-tilaisuuden. Helsingissä kaikkien teosofisten järjestöjen jäsenet olivat kokoontuneena klo 7 i. p., missä rouva Tyyne Vuorenjuuri luki Annie Besantin esitelmän „Maailmanopettajan tulosta“. Klo 12 päivällä pidettiin Helsingin Olympia-teatterissa matinee yleisöä varten. Teos. Nuorisoliiton kööri esitti Mazdaznan lauluja, ja puhujina esiintyivät Veikko Palomaa ja V. H. Valvanne. Kumpikin kosketteli samaa kysymystä „joukkosieluista“ ja teosofien suhteesta siihen, toisin sanoen, mitenkä suureen yleisöön voidaan vaikutta herättävästi ja valaisevasti. Koska „kokonaisuus on jokaista yksilöä suurempi“, ei voi suurta ihmiskuntaa kohdella koulumestarin tai tuomarin tavalla vaan nöyrtyen tunnustaa sen vaistomainen kyky erottaa hyvä ja paha. Sisäisellä tavalla voi rajattomasti vaikuttaa ihmisiin, ulkonaisesti taas täytyy suoda heidän kehittyä omia uriansa pitkin. Yleisöä oli kolmatta sataa. *Mikkelistä* kirjoitetaan meille, että „Itälä“ oli aivan tungokseen asti täynnä (noin 150 á 200 henkeä), vaikka ilma oli kovin epäsuotuisa. Kokous alkoi 6 i. p. tohtori Angervon puheella „Uuden elämänymmärryksen taivaasta“. Sitten oli duetto ja soololaulu ja P. E:n esitelmä, joka luettiin ääneen. „Tuntui siltä, kuin olisi taivaallista rauhaa vuotanut ylitsemme, ja useat kuulijat ovat lausuneet rauhaa myöskin saaneensa levottomiin mieliinsä“. *Tampereella* oli niinikään onnistunut illanvietto. *Lahdesta* kirjoitetaan meille, että illanvietto klo 7 i. p. oli sikäläisiin oloihin nähden kaikin puolin onnistunut. Kutsuvieraat seurasivat mielenkiinnolla ohjelman suoritusta ja ottivat osaa keskusteluun. Illanvieton runsas ohjelma oli seuraava: puheenjohtajan tervehdyspuhe; viulunsoittoa kanteleen säestyksellä; P. E:n esitelmä, joka luettiin ääneen; runo Tietäjän lokakuun numerosta; esitelmä „Uuden Suomen luomisesta“; lopuksi keskustelua. *Iisalmessa* on menestys meille saapuneen tiedon mukaan ollut niin suuri, että yleisöä oli noin 500 henkeä ja joukkoja sai kääntyä pois ovelta. Juhlaa pidettiin erittäin onnistuneena.

*Venäjän T. S:n ylisihiteeri*, neiti Anna Kamensky, vieraillee Helsingissä t. k. 15 ja 16 p:nä. Lauantai-iltana on illanvietto jäsenille Bulevardin 7:ssä ja sunnuntaina julkinen esitelmätilaisuus.

*Pellonpoika* tuotti meille äsken iloisen yllätyksen, ilmestyessään luoksemme uudessa asussa – pienemmässä koossa, mutta useampisivuisena – ja yhtä pirteänä ja sisältörikkaana kuin ennen. Terve tuloa taas Latsarukselle, joka kuolleista herätettiin!

*Esitelmää.* Pekka Ervastian esitelmät Helsingissä Bulevardink. 7 torstai-illoin ovat jatkuneet pitkin syksyä. Niissä on puhuttu „Uuden Suomen rakentamisesta“ ja senjälkeen monista mieltäkiinnittävistä sisäisistä kysymyksistä. Mikkelissä on tri Angervo sekä herra Lahja Leppänen pitäneet lukuisia esitelmää yleisöä varten vastarakennetussa „Itälässä“. Yleisöä on ollut tungokseen asti. Useissa Suomen kaupungeissa on vierailut herra *Yrjö Kallinen*, jonka Suomen Teosofinen Seura on ottanut kiertäväksi puhujaksi. Hämmästyksellä on yleisö oppinut tuntemaan miehen, joka selvällä järjellä ja avomielisellä, sydämellisellä tavalla osaa esittää teosofian sanomaa.

„*Kuoleman kunniaksi*“. Joensuussa on teosofiseen harrastukseen liittynyt taiteellisuuden elpyminen. Marrask. 9 p:nä pidettiin teosofisen looshiin toimesta kirkkokonsertti, jossa m. m. säveltäjä Merikanto oli itse johtamassa suurta sävellystään „*Kuoleman kunniaksi*“, Pekka Ervastian sanoilla. Rouva Tyyne Vuorenjuuri oli lausujana.

„*Idän Tähtien Järjestö*“. I. T. J:n päämaja on siirretty Intiasta Englantiin (os. 19 Tavistock Square, London, W. C.) ja järjestön työ laajenee uskomattoman nopeasti. Jäseniä on kahden vuoden aikana liittynyt toistakymmentä tuhatta yli maanpiiriin. Esimies, Mr. Krishnamurti, antaa yksityissihteerinsä, Mr. G. S. Arundalen kautta ilmoituksen, että hän ei pidä suotavana I. T. J:n ja T. S:n kokouksien yhdistämistä toisiinsa. „Kummankin seuran harrastuksille olisi haitaksi, jos niiden tarkotusperät pidettäisiin aivan samoina. Ei pidä ehkäistä näiden kahden liikkeen ominaista työtä tunkemalla kumpaankin aatteita ja ihanteita, jotka eivät sille kuulu.“

„*Kristuksen tuleminen*“. Samalla esimies varottaa Idän Tähtien Järjestöä luomasta mitään uskonkappaletta, joka ei kuulu ohjelmaan. „Ei kellään jäsenellä ole oikeutta yhdistää Maailmanopettajaan mitään erikoista nimeä, vaikka hänellä tietysti on oikeus yksityisenä ihmisenä lausua julki personallinen uskonsa, olkoon se mikä tahansa. Niinpä ei pidä kenenkään jäsenen lausua, että *Järjestö* odottaa Kristuksen tai Herra Maitreejan tuloa, mutta yksityisenä olentona hän voi ilmaista oman uskonsa tähän.“

*Tähtien merkitys*. George S. Arundale puhuessaan lasten palvelevasta järjestöstä tulee lausuneeksi, mikä on „tähtien“ merkitys niissä piireissä, joissa on liikkeen lähde ja inspiratsioni. „Tähti on ihmisen jumalallisuuden merkki. Lupaus siitä, että se tulee täydellisesti kehittymään ilmi jokaisessa pyrkivässä sielussa, olkoon se kuinka halpa ja vähäpätöinen tahansa – on se suuri totuus, mikä on koko luonnon takana ja kaiken kehityksen juuri.“

*Annie Besant taistelijana*. Yhä vielääkään ei ole Annie Besant saanut riisua sotisopaansa. Omana syntymäpäivänäänkin hän sai matkustaa Madraasiin olemaan läsnä oikeudessa. Intiassa suuri puolue suuntautui häntä vastaan, koettaen hänet pudistaa pois siitä maasta, joka hänelle on „äidinmaa“. Se joka tapahtunissa näkee suurempien tarkotusten kuvastuvan, huomaa tässä hyvänkin puolen. Maailman

huomio tulee herätetyksi ja aletaan ymmärtää, kuinka mahtava ja todellinen on se salainen maailma, jonka äärimmäisenä etuvartijana Annie Besant esiintyy.

*Uusia kirjoja* on taas valmistunut:

*Idän Tähti*, esitelmä, kirj. Toivo Vitikka. Hinta 25 p. Henkevä ja vaikuttava.

*Kristus ja Buddha sekä muita kertomuksia*, kirj. C. Jinarajadasa. Hinta Smk. 1: —, sid. 2: —. Erinomaisen viehättävä kertomuskirja, jota lapset lukevat ainakin yhtä mielellään kuin aikuiset.

*Parin viikon perästä* valmistuu painosta V. H. V:n kirja *Tuonpuoleiset vertaukset* ja nimimerkki Iki-Tursaan runokokoelma, joka on teosofinen teos aivan uutta laatua.

*Jouluksi* valmistuu V. H. V:n toimittama *Idän Tähti* niminen joulujulkaisu, joka sekä kirjoitusten että kuvien puolesta tulee sangen mieltäkiinnittäväksi. Hinta on ainoastaan 50 p. ja toivomme sille runsaasti tilaajia ja lukijoita.

*Lahjoja teosofiselle liikkeelle.* „Maakassa“ on vastaanottanut F. H. 50: —. J. S. 500: —. Hj. J. 50: —. „Temppelirahasto“: 298:30.

*Suomalaisten muinainen asuinsija.* Kirjotuksessaan „Suomen kansalliseepos“ kolmattakymmentä vuotta sitten Mad. H. P. Blavatsky kirjotti m. m.: „Kalevala on syntynyt siltä ajalta, jolloin suomalaiset heimot elivät paljon kauempänä etelässä kuin nykyään, luultavasti Mustan meren tai Kaspian meren tienoilla“.

Tämä oli meille suomalaisille hämmästyttävää lukea, koska ainoana vallitsevana mielipiteenä oli se, että Suomen heimot olivat kotoisin Aasian Altai-vuorilta eikä tunnettu niiden oleskelua lämpöisemmissä seuduissa. Nytpä kuitenkin lokakuun alussa innokas muinaistutkija tri A. M. Tallgren piti Muinaismuistoyhdistyksen kokouksessa esitelmän, jossa hän sanomalehtikertomusten mukaan lausui:

„M. A. Castrenin esittämä teoria, että Altai-alue olisi suomalaisen heimon alkukoti, on nykyisissä tutkimuksissa hylätty ja nyt etsitään sitä kotia Uralin länsipuolelta Volgan alueelta. Pronssikausi noilla seuduilla ei ole ollut altailaisen ja siperialaisen pronssikauden vaikutuksen alainen. Jos vastaiset tutkimukset voivat todistaa, että suomalais-ugrilaiset kansat ovat olleet tuon kulttuurin ylläpitäjiä, niin on Pohjois-Venäjällä asuva suomalainen kansanaines kyennyt itseensä sulattamaan sen kulttuurin. Kuitenkin pysyi varhaisempi kulttuuri metsänkäynti-ajoilta asti Pohjois-Venäjällä yllä aina meidän ajanlaskuumme asti. Ensimmäinen Itä-venäläinen kulttuuri voidaan jakaa kolmeen jaksoon, joista ensimmäinen kestää n. vuoteen 2000 e. kr., toinen n. vuoteen 1000 ja kolmas n. vuoteen 400 e. Kr.“

Siis tuo Volgan laakson kulttuuri on korkeammalla kannalla kuin se kulttuuri, mikä oli pohjoisemmilla metsästäjä-heimoilla. Voisiko sanoa, että edelliset olivat kalevalaisia, jälkimmäiset Pohjolan väkeä? Ja voisiko vielä sanoa, että edellinen heimo muuttui vereltään arjalaiseksi (arjalaisia näet silloin siirtyi yli Kaukasian

Euoppaan) <sup>1)</sup> ja siis tuli viidennen rodun kansaksi, huolimatta kielestään, jotavastoin Pohjola oli atlantilaisen noituuden ja maailmankatsomuksen tyyssija? Kalevalaisista polveutuvat nykyiset suomalaiset, Pohjola kukistui ja hävisi.

*Salaisen Opin ensimmäinen osa*, „Maailman synty“, on nyt kokonaan valmis suomenkielellä. Kun kaikki vihot ostaa yhtäikaa, on niiden hinta yhteensä Smk. 24: —. Sidottuna yhdeksi nidokseksi maksaa tämä ensimmäinen osa Smk. 27: —. Neljä vuotta aikaa on memnyt tämän suurteoksen valmistamiseen suomenkielelle; noin kymmenen tuhatta markkaa se on maksanut kustantajalle.

*Salaisen Opin toinen osa*, „Ihmisen synty“, alkaa ilmestyä suomeksi ensi vuonna. Sekin jakaantuu neljään niteeseen ja neljään vuoteen, joten emme voine odottaa sen valmistumista ennenkuin v. 1917. Samoin kolmas osa valmistunee v. 1921. Vaikka kestää kauan, pidämme ehdottomana teosofisena velvollisuutena saada H. P. Blavatskyn ja koko teosofisen liikkeen tärkein teos suomenkielelle. Toinen ja kolmas osa ovat muuten kokonaisuudessaan helppotajuisempia, mieltäkiinnostavampia ja hämmästyttävämpiä kuin ensimmäinen. Toivomme runsaasti tilaajia vanhojen lisäksi näille uusille osille!

„*Teosofista päivää*“ vietti Vaasan Tähti-looshikin t. k. 2 p:nä. Päivän merkityksen johdosta puhui aluksi Forsell. Sitten seurasi hiljaisuudenhetki, jonka jälestä puheenjohtaja luki Ylisihteerin esitelmän „Uuden elämän ymmärryksen Jumala“. Viitamäki puhui „Suomen kansallishaltijan“ johdosta mieliin painuvia sanoja. Kun vielä lausuttiin runo, oli ilta jo myöhäiseen kulunut ja illanvietto lopetettiin tyytyväisin mielin. Päivän merkitys jätti haihtumattoman muiston läsnäolleisiin.

*T. Laurila*, kirjuri.

*Teosofia Somerolla*. J. R. Hannula kirjottaa: „Hommailin tännekin teosofisen juhlan marraskuun 2 p. Se raukesi kuitenkin hyvin pieneen, ainoastaan 22 sisäänpääsylippua oli jaettu. Tähän pieneen osastoon lienee osaltansa vaikuttanut huono ilma, sillä oli pimeä ja satoikin vielä. Ohjelma kuitenkin suoritettiin, jossa oli Ylisihteerin esitelmä ja toinen esitelmä „Piirteitä ihmiskunnan historiasta“ sekä lausuntoa ja soitto. Lopuksi koetin vielä esittää Suomen Kansallishaltiaa. Olen myös ryhtynyt alkuvalmistuksiin teosofisen lukupiirin, tai jos mahdollista, looshin aikaansaamiseksi paikkakunnalla.“

*Avioliittoon* vihittiin marraskuun 7 p:nä neiti Kaino Maria Ruohonen Kokemäeltä ja herra Juho Antero Ahola Impilahdelta; josta meitä on pyydetty ilmottamaan.

(Tietäjä 1913 Marraskuu N:o 11, ss. 460-464)

---

<sup>1)</sup> Kts. „Ihminen: mistä ja miten?“ siv. 229, 238.